

VBM ПІДХІД ДЛЯ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Акіньшин С.М.

*Стахановське відділення інституту післядипломної освіти і
дистанційного навчання Східноукраїнського національного університету
ім. В.Даля, м. Стаханов*

Актуальність управління вартістю підприємства зростає через посилення конкурентної боротьби підприємств за капітал інвесторів та акціонерів. Крім того, необхідність управління вартістю підприємства продиктована сучасними вимогами до ведення бізнесу. В цьому контексті особливої ваги набуває концепція в рамках нової управлінської парадигми, яка отримала назву вартісно-орієнтоване управління - VBM (Value Based Management). VBM дозволяє фінансовим менеджерам здійснювати планування, моніторинг та управління діяльністю підприємств, забезпечуючи підвищення акціонерної вартості.

Застосування фінансових показників для оцінки вартості компаній бере свій початок з 20 років XX ст. (модель Дюпона, яка і зараз використовується для оцінки вартості капіталу компанії). У 70-80-х роках XX ст. широкого розповсюдження набули наступні фінансові показники: чистий прибуток на одну акцію (EPS), рентабельність власного капіталу (ROE), рентабельність активів (ROA), коефіцієнт співвідношення ринкової та балансової вартості акцій (M/B), рентабельність чистих активів (RONA) та грошовий потік (CF). На початку 90-х років XX ст. застосовується VBM - підхід, який включає в себе наступні основні показники оцінки вартості компаній: економічну додану вартість (EVA); ринкову додану вартість (MVA); додану вартість акціонерного капіталу (SVA); грошову додану вартість (CVA) та показник прибутковості інвестицій на основі потоку грошових коштів (CFROI).

За своєю сутністю VBM – підхід базується на об'єднанні традиційних моделей Дюпона і дисконтованого грошового потоку *DCF*. Методи розрізняються варіантами розрахунку витрат капіталу, одержанням результату в абсолютних або процентних величинах. Від системи Дюпона взято ідею представлення результуючого фінансового показника, наприклад – рентабельності активів *ROA*, у вигляді "дерева" взаємозалежних параметрів, які підлягають управлінню і контролю показників, що визначають потік грошових коштів.

В основі VBM – підходу лежить управління по критерію інтегрованого фінансового показника – вартості підприємства.